«AQNÌET»
ҚАЗАҚСТАНДЫҚ ДЕНСАУЛЫҚ
САҚТАУ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНІҢ
САЛАЛЫҚ КӘСІПОДАҒЫ

ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІН ҚҰҚЫҚТЫҚ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ЖАДЫНАМА

ПАМЯТКА ПО ПРАВОВОЙ ЗАЩИТЕ РАБОТНИКОВ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ

НҰР-СҰЛТАН 2021

ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІН ҚҰҚЫҚТЫҚ ҚОРҒАУ ЖӨНІНДЕГІ ЖАДЫНАМА

ПАМЯТКА ПО ПРАВОВОЙ ЗАЩИТЕ РАБОТНИКОВ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ

НҰР-СҰЛТАН 2021

Құқықтық қорғау жөніндегі жадынаманы «AQNÌET» Қазақстандық денсаулық сақтау қызметкерлерінің салалық кәсіподағы әзірледі.

Бұл құжат авторлық құқық объектісі болып табылады және "Авторлық құқық және сабақтас құқықтар туралы" Қазақстан Республикасының Заңымен қорғалған.

Материалдарды кез келген пайдалануға, көшіруге немесе іріктеуге құқық иесінің рұқсатымен жол беріледі.

© ҚДСҚСК

Памятку по правовой защите разработал Казахстанский отраслевой профсоюз работников здравоохранения «AQNÌET».

Данный документ является объектом авторского права и защищен Законом Республики Казахстан «Об авторском праве и смежных правах».

Любое использование, копирование или подборка материалов допускается с разрешения правообладателя.

© КОПРЗ

«AQNÌET» КӘСІПОДАҒЫНЫҢ «МЕДИЦИНАЛЫҚ АДВОКАТ» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ АКЦИЯСЫ»

Қазақстанда жыл сайын Қазақстан Республикасы **Қылмыстық кодексінің 317-323-баптары бойынша 600-800-ге жуық іс ашылады**. Алайда, барлық құқық бұзушылықтар бойынша қылмыстық іс қозғалмайды. Әдетте, қозғалған қылмыстық істер дәлелденбегендіктен тергеу барысында жабылады.

2016-2019 жылдар аралығында ҚР ҚК 317-бабы бойынша соттарға **39 қылмыстық іс** келіп түсті. Аталған істердің 35-і 55 адамға қатысты үкім шығара отырып қаралды, соның ішінде соттардың қылмыс құрамы бойынша қараған қылмыстық істері: 317-бап, 1-бөлім - 3 іс/3 медицина қызметкері; 317-бап, 2-бөлім - 5 іс/7 медицина қызметкері; 317-бап, 3-бөлім - 21 іс/34 медицина қызметкері. **2020 жылы 6 медицина қызметкері** ҚР ҚК 317-бабы бойынша қылмыстық құқық бұзушылық жасады.

Жыл сайын ҚР Әкімшілік құқық бұзушылық туралы Кодексінің 80-бабы бойынша **300-ге жуық іс қозғалады**. Қазақстан Республикасы Денсаулық сақтау министрлігі Медициналық және фармацевтикалық бақылау комитетінің деректеріне сәйкес 2017 жылдың қорытындысы бойынша **3000-нан астам өтініш келіп түскен**, олардың 50%-ға жуығы медициналық көмектің сапасына шағымданған. Өтініштерді қарау нәтижесінде 430 әкімшілік хаттама толтырылып, 299 жеке тұлға, 87 лауазымды және 23 заңды тұлға әкімшілік жауапкершілікке тартылды. Пациенттердің пайдасына 8,8 миллионнан астам теңге төленді. **2020 жылы 37 медицина қызметкеріне** қатысты ҚР Әкімшілік құқық бұзушылық туралы Кодексінің 80, 81 және 82-баптары бойынша әкімшілік іс қозғалды.

Әкімшілік және қылмыстық процестер пациенттердің пайдасына, медициналық ұйымдардың немесе медицина қызметкерінің айтарлықтай материалдық өтемақы төлеуімен аяқталады. Қазіргі жалақы деңгейін ескере отырып, медицина қызметкері пациентке келтірілген залалды қаржылай өтей алмайды, бұл жағдайды одан сайын ушықтырады.

«AQNÌET» Қазақстандық денсаулық сақтау қызметкерлерінің салалық кәсіподағы (бұдан әрі – «AQNÌET» кәсіподағы) осы мәселені шешуге **кешенді тәсіл ұсынады**, атап айтқанда: заңнамалық акт деңгейінде медициналық және фармацевтикалық қызметкердің мәртебесі мен имиджін көтеру арқылы лайықты еңбек жағдайын жасау; жоғары жалақыны қамтамасыз ету; денсаулық сақтау саласында қылмыстық құқық бұзушылықтарды декриминализациялау; медициналық қызметкерлердің кәсіби жауапкершілігін сақтандыру жүйесін енгізу; тәлімгерлік институтын енгізу; оқыту семинарларын, оның ішінде коммуникативтік дағдыларды өткізу арқылы медицина қызметкерлерін құқықтық және қаржылық қорғау, құқықтық сауаттылықты арттыру.

Медицина және фармацевтика қызметкерлерінің толық құқықтық қорғалуын қамтамасыз ету мақсатында «AQNÌET» кәсіподағы кәсіби адвокаттармен және білікті заңгерлермен, заңгерлер одақтарымен, бірлестіктермен және қауымдастықтармен өзара іс-қимыл жасайды.

Осыған байланысты «AQNÌET» КӘСІПОДАҒЫ, «МЕДИЦИНАЛЫҚ АДВОКАТ» РЕСПУБЛИКАЛЫҚ АКЦИЯСЫ аясында, қылмыстық, әкімшілік, азаматтық, еңбек және басқа да сипаттағы мәселелерге тап болған кезде, жұмыс берушілермен және басқа заңды және жеке тұлғалармен қарым-қатынаста, құқық қорғау, сот органдары, мемлекеттік билік, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының қызметкерлері алдында құқықтарын қорғау және мүдделерін білдіру үшін «AQNÌET» КӘСІПОДАҒЫНА ДЕРЕУ ЖҮГІНУДІ ҰСЫНАДЫ («жедел желі»: +7 (7172) 49-77-81; + 7 701 199 14 14).

Өкінішке орай, қылмыстық немесе әкімшілік қудалау кезінде денсаулық сақтау қызметкерлері көбінесе тергеумен жалғыз қалады. Осындай ҚУДАЛАУДАН ТИІМДІ ҚОРҒАУ үшін ҚР Қылмыстық іс-жүргізу кодексінің (ҚР ҚІЖК) 78, 208, 209, 210, 211, 212 баптарына сәйкес және өзге де ашық ақпараттық-құқықтық дереккөздердің мазмұнына сүйене отырып, «AQNÌET» Кәсіподағы КУӘ, КҮДІКТІ, АЙЫПТАЛУШЫ РЕТІНДЕ құқық қорғау органдарына жауап алуға шақырылған ДЕНСАУЛЫҚ САҚТАУ ЖҮЙЕСІНІҢ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІ ҮШІН ОСЫ ЖАДЫНАМАНЫ құрастырып, ұсынады. Бір қарағанда бұл өте қарапайым тергеу әрекеті секілді, бірақ сотқа дейінгі тергеуді жүзеге асырушылар оны жүргізу кезінде жеке тұлғалардың құқықтарын айтарлықтай бұзуға жол береді. ҚР ҚІЖК сәйкес жауап алуды сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыруды - *тергеуші, анықтаушы, тергеу, жедел-тергеу тобы, прокурор* жүргізуге құқылы (ҚІЖК-нің 60, 63, 194, 58-баптары).

I. КУӘНІҢ ЖАУАП АЛУ КЕЗІНДЕГІ ҚҰҚЫҒЫ

ҚР ҚІЖК, 60-бап. «Тергеуші», **194-бап**. «Тергеу, жедел-тергеу тобының сотқа дейінгі тергеп-тексеру жүргізуі»

Білуіңіз керек. Алдын ала тергеуді жүзеге асыратын немесе тергеу тобының мүшесі болып табылатын тергеуші ғана жауап алуға құқылы. Өзге адамның жауап алуға ешқандай құқығы жоқ.

Сіздің құқығыңыз. Егер жауап алуды тиісті емес тергеуші немесе тергеуші болып табылмайтын адам жүргізсе, куә мүлдем жауап бермеуге немесе мұндай жауап алуға шағымдануға құқылы.

Жиі кездесетін бұзушылықтар. Көбінесе іс жүзінде тергеушілер жұмыс жүктемесіне байланысты жауап алуды тергеушіге емес, жедел қызметкерлерге тапсырады, алайда тек тергеуші ғана жауап алуға құқылы.

ҚР ҚІЖК, 78-бап 1 б. Айғақтар беру үшін куә ретінде іс үшін маңызы бар қандай да бір мән-жай белгілі болуы мүмкін кез келген адам шақырылуы және одан жауап алынуы мүмкін.

Білуіңіз керек. Алдын ала тергеуді жүзеге асыратын адам куә ретінде іс үшін маңызы бар мән-жайлар белгілі болуы мүмкін адамдарды ғана шақыруға міндетті.

Сіздің құқықтарыңыз. Егер куә ретінде шақырылған адамға іс үшін маңызы бар мән-жайлар белгісіз болса, онда ол куә болып табылмайды және ол бұл туралы тергеушіге мәлімдеуге құқылы.

Жиі кездесетін бұзушылықтар. Тергеушілер көбінесе іс үшін маңызды жағдайлар туралы ештеңе білмейтін адамдарды куә ретінде шақырады. Бұл тергеушілердің қылмыстық іс материалдарын талдамауына байланысты.

ҚР ҚІЖК, 78-бап 3 б. Куә өзінің, жұбайының (зайыбының) немесе жақын туыстарының қылмыстық жазаланатын іс-әрекет немесе әкімшілік құқық бұзушылық жасағаны үшін қудалауға әкеп соғуы мүмкін айғақтар беруден бас тартуға құқылы.

ҚР ҚІЖК, 214-бап 1 б., 214-1 б. 1. Жауап алу алдында тергеуші куәнің өзін, жұбайын, жақын туыстарын қылмыс жасады деп айыптайтын айғақтар беруден бас тартуға құқылы екенін түсіндіруге міндетті.

Білуіңіз керек. Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адам жауап алу алдында куәға айғақтар беруден бас тарту құқығын түсіндіруге міндетті.

Сіздің құқықтарыңыз. Куә 78 және 214, 214-1-баптарда көрсетілген айғақтардан бас тартуға құқылы. Тергеушілер бұл норманы жиі бұзатындығын мойындау керек.

ҚР ҚІЖК, 78-бап 3 б. Куә өзінің адвокатының қатысуымен айғақтар беруге құқылы.

Білуіңіз керек. Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адам Сізден жауап алуға қатысуға адвокатты жіберуге міндетті.

Сіздің құқықтарыңыз. Куә тергеушіден адвокаттың қатысуын қамтамасыз етуді және жауап алу уақытын кейінге қалдыруды сұрауға құқылы. Адвокаттың белгілеген уақытқа келмеуі сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адамның куәдан жауап алуды жүргізуге кедергі болмайды.

Жиі кездесетін бұзушылықтар. Тергеушілер кейде куәлерге адвокаттарды тартпауды ұсынады, адвокаттарды тек айыпталушыларға қажет деп санайды. Тергеушілердің бұл ұстанымы адвокаттарды жауап алуға қатыстырғысы келмеуінен туындайды.

ҚР ҚІЖК, 78-бап. 2) С.4. Куә іс бойынша болғанның бәрін шынайы хабарлауға және қойылған сұрақтарға жауап беруге міндетті.

Сіз сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адамның іс үшін маңызы бар сұрақтарды ғана қоюға құқылы екенін **білуіңіз тиіс**.

Сіздің құқықтарыңыз. Куә іс үшін маңызы жоқ айғақтар бермеуге құқылы.

Жиі кездесетін бұзушылықтар. Тергеушілер көбінесе іс үшін маңызды емес сұрақтар қояды. Бұл, біріншіден, тергеушінің істің мән-жайын білмеуінен туындайды. Екіншіден, тергеуші іспен байланысты емес қосымша ақпарат алғысы келеді.

ҚР ҚІЖК, 208-б. Куә жауап алуға шақыру қағазымен шақырылады, ол қолхат арқылы тапсырылады не өзге байланыс құралдарының көмегімен беріледі.

Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адам жазбаша шақыру қағазын ресімдеуге міндетті екенін **білуге тиіссіз**.

Сіздің құқықтарыңыз. Жазбаша шақыру қағазынсыз куәнің жауап алуға келмеуге құқығы бар.

Жиі кездесетін бұзушылықтар. Тергеушілер «басқа байланыс құралдары» деген сөздерді қате түсіндіреді және телефон қоңыраулары немесе SMS хабарламалар арқылы куәларды шақырады. Бұл әдістер заңсыз, өйткені заңда көзделмеген. Осындай қоңырау немесе SMS хабарламаларға сілтеме жасай отырып жұмыстан

сұрануға болмайды. Куәні тергеуші шақырды ма әлде қандай да бір әзілкеш шақырды ма анықтау мүмкін болмай қалады, мұндай шақыру фактісін дәлелдеу де қиын болады. Кейде олар қоңырау шалып басқа қалаға шакыра алады, егер куә басқа қалаға келсе және оған ешкім шақырмағаны туралы хабарласа не болар еді?

ҚР ҚІЖК, 209-бап 3 б. Жауап алу үздіксіз 4 сағаттан артық созыла алмайды. Жауап алуды жалғастыруға демалу және тамақтану үшін кемінде 1 сағат үзілістен кейін жол беріледі, бұл ретте жауап алудың бір күн ішіндегі жалпы ұзақтығы 8 сағаттан аспауға тиіс.

ҚР ҚІЖК, 209-бап 3-1 б. 1) жүкті немесе асырауында жас баласы бар әйел; 2) 58 жастағы және ол жастан асқан әйелдер; 3) 63 жастағы және ол жастан асқан ерлерден үздіксіз жауап алу 3 сағаттан, ал жауап алудың жалпы ұзақтығы - бес сағаттан аспауы тиіс.

Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адамның өз кабинетінде куәнің болуы барысында жауап алуды жүргізуге және ол жерден ұзақ уақытқа кетпеуге міндетті екенін **Сіз білуге тиіссіз**.

Сіздің құқықтарыңыз. Егер тергеуші кабинетінен ұзақ уақытқа кетіп, куә өзі ғана қалған болса, онда куә жауап алу хаттамасында уақытты көрсетуге құқылы.

Жиі кездесетін бұзушылықтар. Көбінесе тергеушілер кеңседен шығып кетеді, ал куә жай орындықта отырып тергеушіні күтеді. Себептері бірнеше. Біріншісі, куәні жеке тұлға ретінде құрметтемеу. Екінші, осындай тәсілмен куәге қысым көрсету.

ҚР ҚІЖК, 210-бап 2 б. Жауап алуға шақырылған адамға оның кім ретінде, қандай қылмыстық іс бойынша жауап алынатыны хабарланады, ҚІЖК-де көзделген құқықтары мен міндеттері түсіндіріледі, бұл туралы белгі хаттамада жасалады.

Сіз сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адамның қылмыстық істі егжей-тегжейлі сипаттауға міндетті екенін, яғни іс қандай факт бойынша және кімге қатысты қылмыстық іс қозғалғанын хабарлауға міндетті екенін **білуге тиіссіз**.

Сіздің құқықтарыңыз. Куәгер тергеушіге жауап алуды бастамас бұрын қандай факт бойынша және кімге қатысты іс қозғалғаны туралы сұрақ қоюға құқылы. Бұл мәселе іс үшін маңызды жағдайларды анықтау үшін сондай-ақ тергеушінің сұрақтары іске қатысты ма, жоқ па, соны анықтау үшін қажет.

Жиі кездесетін бұзушылықтар. Тергеушілер жауап алу алдында куәгерге қылмыстық іс туралы фактілерді хабарламайды. Мұндай заңсыз іс-әрекеттер жиі орын алады, себебі: біріншіден, тергеушінің

ҚІЖК нормаларын білмеуі. Екіншіден, тергеушінің іс үшін маңызды емес сұрақтар қоюға деген ұмтылысы.

ҚР ҚІЖК 210-б. 3 б. ҚР ҚІЖК 210-б. 3 б. Жауап алу жауап алынатын адамға істің белгілі мән-жайлары туралы айту ұсынысынан басталады. Егер жауап алынатын адам іске қатысы жоқ мән-жайлар туралы айтса, оған бұл жөнінде ескертілу тиіс.

Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адам куәға істің белгілі мән-жайлары туралы айтып беруді ұсынуға міндетті екенін **Сіздің білуіңіз тиіс**.

Сіздің құқықтарыңыз. Егер тергеуші ол жайында ұсынбаса, онда куә оған бұл міндетті «еске салуға» құқылы. Егер куә істің мән-жайы туралы ештеңе білмесе, тергеуші оған келгені үшін алғыс білдіріп жауап алуды аяқтауға міндетті.

Жиі кездесетін бұзушылықтар. Тергеушілер ешқашан куәге істің белгілі жағдайлары туралы айтуды ұсынбайды, бірақ бірден сұрақтар қоя бастайды. Бірінші себебі: ҚІЖК-ті білмеуі. Екінші себебі: істі білмеуі. Үшінші себеп: іске қатысы жоқ ақпарат алу.

ҚР ҚІЖК, 210-бап 4 б. Еркін әңгіме аяқталғаннан кейін жауап алынып отырған адамға айғақтарды нақтылауға және толықтыруға бағытталған сұрақтар қойылуы мүмкін. Жетелеуші сұрақтар қоюға тыйым салынады.

Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адамның куәнің еркін әңгімесін нақтылайтын немесе толықтыратын сұрақтар қоюға ғана құқығы бар екенін **Сіздің білуіңіз тиіс.**

Сіздің құқықтарыңыз. Егер тергеуші куәнің еркін әңгімесін нақтыламайтын немесе толықтырмайтын сұрақтар қойса, онда куә мұндай сұрақтарға жауап бермеуге құқылы.

Жиі кездесетін бұзушылықтар. Тергеушілер әрдайым іс үшін маңызды емес сұрақтар қояды. Себептер жоғарыда көрсетілгендермен бірдей.

ҚР ҚІЖК, 60 және 194-баптар. Тергеуші немесе тергеушілер тобы тергеу әрекеттерін жүргізеді. ҚР ҚІЖК-нің 199-бабының 3-бөлігіне сәйкес хаттамада оның басталу және аяқталу уақыты минутына дейінгі дәлдікпен көрсетіледі; тергеушінің лауазымы мен Т.А.Ә., тергеу әрекетіне қатысқан әрбір адамның Т.А.Ә. көрсетіледі.

Сіз тек тергеу жүргізетін тергеушінің бөлмеде болуға құқығы бар екенін және тек тергеушінің жауап алуға құқығы бар екенін **білуіңіз керек**.

Сіздің құқықтарыңыз. Егер сұрақтарды тергеушіден басқа адамдар қойған жағдайда, куәнің жауап алу хаттамасына осы адамдардың аты-

жөнін және олардың сұрақтарын енгізуді талап етуге құқығы бар. Куә мұндай талапты жауап алу хаттамасында өз қолымен жаза алады.

Жиі кездесетін бұзушылықтар. Кейде жауап алу кезінде тергеушіден басқа адамдар бөлмеге кіріп, сұрақтар қояды, кейде куәге қысым жасайды.

ҚР ҚІЖК, 199-бап 3 б. Хаттамада процестік әрекеттер орын алған тәртіппен, оларды жүргізу кезінде анықталған іс үшін елеулі мән-жайлар, сондай-ақ тергеу әрекетін жүргізуге қатысқан адамдардың арыздары жазылады.

ҚР ҚІЖК, 212-бап. «Жауап алу хаттамасы».

Сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адам жауап алу барысында өзі айтқан барлық сөздерді жауап алу хаттамасында көрсетуге міндетті екенін **білуге тиіссіз**.

Сіздің құқықтарыңыз. Куә тергеушіден жауап алу кезінде айтылған тергеушінің барлық сөздерін хаттамада көрсетуді сұрауға құқылы. Егер тергеуші мұндай сұраудан бас тартса, онда куә жауап алу хаттамасында тергеушінің барлық сөздерін өз қолымен жаза алады.

Жиі кездесетін бұзушылықтар. Кейде тергеушілер куәлерге ауызша қысым жасайды, ал мұндай жағдайларда куәлердің мұндай ауызша қысымдарды көрсету туралы өтініші тергеушілердің заңсыз әрекеттерін тоқтатады.

БІЗДІҢ БАЙЛАНЫС:
«ЖЕДЕЛ ЖЕЛІ»: **+7 (7172) 49-77-81**
ЖОБА ҮЙЛЕСТІРУШІСІ: **+ 7 701 199 14 14**
САЙТ: **https://zdravunion.kz**
E-MAIL: **medadvocataqniet@zdravunion.kz**

II. КҮДІКТІНІҢ ЖАУАП АЛУ КЕЗІНДЕГІ ҚҰҚЫҚТАРЫ
(ҚР ҚІЖК 64-бабымен регламенттеледі)

Күдіктінің жауап алу кезіндегі құқықтары ҚР ҚІЖК-нің 64-бабымен реттеледі, оған сәйкес күдіктінің құқықтары:

- ұстап алуды жүзеге асырған адамнан өзіне тиесілі құқықтар туралы түсіндірме алуға;
- өзіне не үшін күдік келтірілгенін білуге;
- қорғаушы шақыруға;
- таңдаған немесе тағайындалған қорғаушысымен, оның ішінде жауап алу басталғанға дейін оңаша және құпия кездесуге;
- күдікті қорғаушыдан бас тартқан жағдайларды қоспағанда, қорғаушысы қатысып отырған кезде ғана айғақ беруге;
- азаматтық жауапкер деп тану туралы, іс-әрекетін саралау туралы қаулылардың, ұстап алу хаттамасының, бұлтартпау шарасын таңдау және оның мерзімін ұзарту туралы өтінішхаттың және қаулының, қылмыстық істі тоқтату туралы қаулының көшірмелерін алуға;
- түсініктемелер мен айғақтар беруден бас тартуға;
- дәлелдемелерді ұсынуға;
- өтінішхатты, оның ішінде қауіпсіздік шараларын қолдану туралы өтінішхатты және қарсылық білдірулерді мәлімдеуге;
- ана тілінде немесе өзі білетін тілде айғақ беруге;
- аудармашының тегін көмегін пайдалануға;
- өз өтінішхаты бойынша немесе қорғаушысының не заңды өкілінің өтінішхаты бойынша жүргізілетін тергеу әрекеттеріне қылмыстық құдалау органының рұқсатымен қатысуға;
- өзінің қатысуымен жүргізілген тергеу әрекеттерінің хаттамаларымен танысуға және хаттамаларға ескертулер беруге;
- тергеушінің, анықтаушының, прокурордың және соттың әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) және шешімдеріне шағым келтіруге;
- өзінің құқықтары мен заңды мүдделерін заңға қайшы келмейтін өзге де тәсілдермен қорғауға.

Жауап алуды тергеуші өзінің жұмыс кабинетінде немесе жауап алынып отырған адамның орналасқан жері бойынша жүргізуі мүмкін. Тергеу органының кабинетінде жауап алуды жүргізу қажет болған жағдайда жауап алынып отырған адам алдын ала жауап алуға шақыру қағазымен шақырылады. Шақыру қағазы жауап алуға шақырылатын адамға қолхатпен беріледі не байланыс құралдарының көмегімен беріледі. Сондай-ақ, шақыру қағазы жауап алынатын адамның отбасының кәмелетке толған мүшесіне, көршілеріне тапсырылуы не оның жұмыс немесе оқу

орны бойынша әкімшілікке берілуі мүмкін, олар жауап алуға шақырылатын адамға шақыру қағазын беруге міндетті.

Жауап алуға шақырылған адам дәлелсіз себептермен келмеген жағдайда күштеп әкелінуі (адамды тергеушіге мәжбүрлеп жеткізу) мүмкін екенін есте сақтау қажет. Бұл сондай-ақ бұлтартпау шарасын өзгерту үшін негіз болуы мүмкін. Сондықтан тергеушіге келмеу себептері туралы алдын-ала хабарлауды және мүмкіндігінше тергеушіге тіркелген хатпен немесе факс арқылы растайтын құжаттарды, мысалы, еңбекке жарамсыздық парағын жіберуді ұсынамыз.

Күдікті болып *(ҚР ҚІЖК 64-бап):*

1) өзіне қатысты күдікті ретінде тану туралы прокурормен келісілген қаулы шығарылған;

2) ҚІЖК 131-бабының тәртібімен ұстап алынған;

3) өзіне қатысты күдіктінің іс-әрекетін саралау туралы прокурор не сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адам прокурормен келісілген қаулы шығарған;

4) қылмыстық теріс қылық жасады деген күдіктің болуына байланысты жауап алынған адам **табылады**.

2. Қылмыстық қудалау органы ұстап алу кезінде, күдіктінің қатысуымен кез келген тергеу әрекеттерін жүргізуді бастамас бұрын дереу күдіктіге оның осы ҚІЖКде көзделген құқықтарын түсіндіруге міндетті, ол туралы ұстап алу хаттамасында, күдіктіден жауап алу хаттамасында және адамды күдікті деп тану және күдіктінің іс-әрекетін саралау туралы қаулыларда белгі жасалады.

3. Күдікті ұстап алынған жағдайда ұстап алу туралы хаттама жасалған кезден бастап жиырма төрт сағаттан кешіктірілмей, оның өзі таңдаған немесе тағайындалған қорғаушымен алғашқы жауап алуға дейін оңаша және құпия кездесу құқығы қамтамасыз етіле отырып, одан жауап алынуға тиіс. Ұстап алынған күдікті өзінің тұрғылықты жеріне немесе жұмыс орнына өзінің ұсталғандығы және ұсталып отырған жері туралы телефон арқылы немесе өзге де тәсілмен дереу хабарлауға құқылы.

Ұстап алу туралы хабар сотқа дейінгі тергеп-тексеруге кедергі келтіруі мүмкін деп пайымдауға негіздер болған кезде, ұстап алуды жүзеге асырған қылмыстық қудалау органының лауазымды адамы ұстап алынған адамның кәмелетке толған отбасы мүшелерін, жақын туыстарын өзі хабардар ете алады. Мұндай хабарлау кейінге қалдырылмай жасалуға тиіс. Осындай хабарлау фактісі туралы ұстап алу хаттамасында белгі жасалады, онда ұстап алынғаны туралы хабарлаудың уақыты мен тәсілі көрсетіледі.

4. Күдікті қылмыстық қудалау органына келуден жалтарған жағдайда, одан күдіктің мәні бойынша ол күштеп әкелінгеннен кейін дереу, ал қалған жағдайларда – қорғаушымен оңаша кездесу құқығын сақтай отырып, сотқа дейінгі тергеп-тексеру аяқталардан кешіктірілмей жауап алынуға тиіс.

5. Күдіктіден оған қарсы қолда бар күдікке қатысты, сол сияқты іс бойынша маңызы бар, оған белгілі өзге де мән-жайлар және дәлелдемелер жөнінде жауап алынуға тиіс.

6. Егер күдікті бірінші жауап алу басталғанға дейін өзінің айғақтар беруден бас тарту құқығын пайдаланбаса, оған өзінің айғақтары қылмыстық процесте, оның ішінде кейіннен ол осы айғақтардан бас тартқан кезде де дәлелдемелер ретінде пайдаланылуы мүмкін екендігі туралы ескертілуге тиіс.

7. Сотқа дейінгі тергеп-тексеру органы күдікті негізсіз деп тапса, осы ҚІЖК белгіленген тәртіппен оған қатысты қолданылған процестік мәжбүрлеу шараларының күшін жоюға дереу шаралар қолдануға міндетті.

8. Адамның күдікті жағдайында болуы ол айыпталушы мәртебесін алған немесе оған қатысты сотқа дейінгі тергеп-тексеру тоқтатылған кезден бастап тоқтатылады.

Күдікті құқылы*(ҚР ҚІЖК 64-бап, т. 9):*

1) ұстап алуды жүзеге асырған адамнан өзіне тиесілі құқықтар туралы түсіндірме алуға;

2) өзіне не үшін күдік келтірілгенін білуге;

3) өз бетінше немесе өзінің туыстары немесе сенім білдірген адамдары арқылы қорғаушы шақыруға құқылы. Егер қорғаушыны күдікті, оның туыстары немесе сенім білдірген тұлғалары шақырмаса, қылмыстық құдалау органы осы ҚІЖК-тің 67-бабының үшінші бөлігінде көзделген тәртіппен қорғаушының қатысуын қамтамасыз етуге міндетті;

4) іс бойынша азаматтық талап қойылуына байланысты өзін азаматтық жауапкер деп таныған жағдайда оның құқықтарын пайдалануға;

5) таңдаған немесе тағайындалған қорғаушысымен, оның ішінде жауап алу басталғанға дейін оңаша және құпия кездесуге;

6) күдікті қорғаушыдан бас тартқан жағдайларды қоспағанда, қорғаушысы қатысып отырған кезде ғана айғақ беруге;

7) күдікті, азаматтық жауапкер деп тану туралы, іс-әрекетін саралау туралы қаулылардың, ұстап алу хаттамасының, бұлтартпау шарасын таңдау және оның мерзімін ұзарту туралы өтінішхаттың және қаулының, қылмыстық істі тоқтату туралы қаулының көшірмелерін алуға;

8) айғақ беруден бас тартуға;

9) сотқа дейінгі тергеп-тексеруді жүзеге асыратын адамнан кепіл түріндегі бұлтартпау шарасын және күзетпен ұстауға байланысты емес басқа шараларды қолдану тәртібі мен шарттары туралы түсіндірме алуға;

10) дәлелдемелерді ұсынуға;

11) өтінішхатты, оның ішінде қауіпсіздік шараларын қолдану туралы өтінішхатты және қарсылық білдірулерді мәлімдеуге;

12) ана тілінде немесе өзі білетін тілде айғақ беруге;

13) аудармашының тегін көмегін пайдалануға;

13-1) өзіне қатысты сотқа дейінгі пробацияны жүргізу үшін пробация қызметіне жүгінуге;

14) өз өтінішхаты бойынша немесе қорғаушысының не заңды өкілінің өтінішхаты бойынша жүргізілетін тергеу әрекеттеріне қылмыстық қудалау органының рұқсатымен қатысуға;

15) заңда көзделген жағдайларда, оның ішінде медиация тәртібімен жәбірленушімен татуласуға;

16) тергеп-тексерудің кез келген сатысында жазалаудың түрі мен шарасы туралы өз ұсыныстарын баяндай отырып, прокурорға процестік келісім жасасу туралы өтінішхат мәлімдеуге не оны жасасуға келісім білдіруге және процестік келісімді жасасуға;

16-1) қылмыстық теріс қылық немесе онша ауыр емес қылмыс туралы іс бойынша бұйрықтық іс жүргізуді қолдану туралы өтінішхат мәлімдеуге;

17) өзінің қатысуымен жүргізілген тергеу әрекеттерінің хаттамаларымен танысуға және хаттамаларға ескертулер беруге;

18) тергеушінің, анықтаушының, прокурордың және соттың әрекеттеріне (әрекетсіздігіне) және шешімдеріне шағым келтіруге;

19) өзінің құқықтары мен заңды мүдделерін заңға қайшы келмейтін өзге де тәсілдермен қорғауға;

20) сараптама тағайындалған және жүргізілген кезде, сондай-ақ өзіне сарапшының қорытындысы ұсынылған кезде осы ҚІЖК-ның 274, 286-баптарында көзделген әрекеттерді жүзеге асыруға;

21) тергеп-тексеру аяқталғаннан кейін осы ҚІЖК-мен белгіленген тәртіппен іс материалдарымен танысуға және одан, мемлекеттік құпияларды немесе заңмен қорғалатын өзге де құпияны құрайтын мәліметтерді қоспағанда, кез келген мәліметтерді көшіріп алуға, сондай-ақ ғылыми-техникалық құралдарды пайдалана отырып, олардың көшірмелерін түсіруге;

22) қылмыстық қудалауды тоқтатуға қарсылық білдіруге;

23) жасырын тергеу әрекеттеріне қатысты мәселелерді қоспағанда, өзінің құқықтары мен заңды мүдделерін қозғайтын процестік шешімдердің қабылданғаны туралы өзін қылмыстық процесті жүргізетін органның кейінге қалдырмай хабардар етуіне, сондай-ақ олардың көшірмелерін алуға;

24) өзіне қарсы айғақ берген куәден қосымша жауап алу туралы, өзі көрсеткен адамдарды куә ретінде шақыру және олардан жауап алу, олармен беттестіру туралы өтінішхат беруге құқылы.

Күдіктінің қорғаушысының немесе заңды өкілінің болуы күдіктінің қандай да бір құқығын жою немесе шектеу үшін негіз бола алмайды.

Сондай-ақ, «**Куәнің жауап алу кезіндегі құқығын**» оқып шығуды ұсынамыз (жоғарыдан қараңыз)

III. АЙЫПТАЛУШЫНЫҢ ЖАУАП АЛУ КЕЗІНДЕГІ ҚҰҚЫҚТАРЫ
(ҚР ҚІЖК 65-бабымен регламенттеледі)

Айыпталушы болып өзіне қатысты:

1) прокурор айыптау актісін бекіткен, бұйрықтық іс жүргізуді қолдану туралы қаулыны бекіткен;

2) прокурор қылмыстық теріс қылық туралы хаттаманы бекіткен және қылмыстық істі қылмыстық заңның тиісті бабы (баптары) бойынша сотқа жіберу туралы шешім қабылдаған;

3) сотқа дейінгі тергеп-тексеру осы ҚІЖК-ның 617-бабының төртінші бөлігінде көзделген тәртіппен процестік келісім жасасу арқылы аяқталған адам танылады.

Айыпталушы ҚР ҚІЖК 64-бабының 9-бөлігінде көзделген құқықтарды пайдалануға **құқылы** (жоғарыдан қараңыз), сондай-ақ:

1) өзінің не үшін айыпталып отырғанын білуге;

2) прокурор бекіткен айыптау актісінің, қылмыстық теріс қылық туралы хаттаманың көшірмесін алуға;

3) өзінің құқықтары мен заңды мүдделерін заңға қайшы келмейтін құралдармен және тәсілдермен қорғауға және қорғануға дайындалу үшін жеткілікті уақыт пен мүмкіндікке ие болуға;

4) іс бойынша азаматтық талап қойылуына байланысты өзін азаматтық жауапкер деп таныған жағдайда оның құқықтарын пайдалануға;

5) тергеп-тексерудің кез келген сатысында процестік келісім жасасу туралы өтінішхат мәлімдеуге немесе оған келісім білдіруге және процестік келісім жасасуға, процестік келісімнің көшірмесін алуға;

6) осы ҚІЖК-да көзделген жағдайларда, қылмыстық істі алқабилер қатысатын соттың қарауы туралы өтінішхат мәлімдеуге құқылы.

Сондай-ақ, «**Куәнің жауап алу кезіндегі құқығын**» оқып шығуды ұсынамыз (жоғарыдан қараңыз)

IV. СОТТАЛУШЫНЫҢ, СОТТАЛҒАН АДАМНЫҢ, АҚТАЛҒАН АДАМНЫҢ ҚҰҚЫҚТАРЫ
(*ҚР ҚІЖК 65-бабымен регламенттеледі*)

Өзіне қатысты сот талқылауы тағайындалған, ал жекеше айыптау істері бойынша өзіне қатысты шағымды сот өзінің іс жүргізуіне қабылдаған айыпталушы сотталушы деп аталады.

Өзіне қатысты айыптау үкімі шығарылған сотталушы сотталған адам деп аталады.

Өзіне қатысты ақтау үкімі шығарылған айыпталушы ақталған адам деп аталады.

Сотталушының:

1) бірінші және апелляциялық сатылардағы сотта істі соттың талқылауына қатысуға;

2) қорғаушы тараптың барлық құқықтарын, сондай-ақ соңғы сөз құқығын пайдалануға;

3) сот талқылауының кез келген сатысында процестік келісім жасасу туралы өтінішхат мәлімдеуге немесе оған келісім білдіруге және процестік келісім жасасуға;

4) жасалған процестік келісімнен сот шешім қабылдау үшін кеңесу бөлмесіне кеткен кезге дейін бас тартуға;

5) жария сот талқылауын талап етуге;

6) істі тоқтатуға қарсылық білдіруге құқығы бар.

Сотталған адамның немесе ақталған адамның:

1) сот отырысының хаттамасымен танысуға және оған ескертулер беруге;

2) соттың үкіміне, қаулысына, судьяның қаулысына шағым жасауға және шағым жасалған шешімдердің көшірмелерін алуға;

3) іс бойынша келтірілген шағымдар, прокурордың өтінішхаттары және наразылықтар туралы білуге, оларға қарсылықтар беруге;

4) келтірілген шағымдардың, прокурор өтінішхаттарының және наразылықтардың сотта қаралуына қатысуға;

5) ынтымақтастық туралы процестік келісім жасасу туралы өтінішхат мәлімдеуге немесе оған келісім білдіруге және процестік келісім жасасуға құқығы бар.

Айыпталушыда қорғаушысының немесе заңды өкілінің болуы айыпталушының қандай да бір құқығын жоюға немесе шектеуге негіз бола алмайды.

Сондай-ақ, «**Куәнің жауап алу кезіндегі құқығын**» оқып шығуды ұсынамыз (жоғарыдан қараңыз)

Денсаулық сақтау саласындағы «Әкімшілік құқық бұзушылық туралы» ҚР Кодексінің нормалары (80, 80-1, 81, 82-баптар)

80-бап 1 б.: медициналық көмек көрсетуді ұйымдастыру стандарттарын, медициналық көмек көрсету ережелерін өрескел бұзу, егер бұл әрекеттерде қылмыстық жазаланатын іс – әрекет белгілері болмаса, жеке тұлғаларға – **10 айлық есептік көрсеткіш** (**АЕК**) мөлшерінде, лауазымды тұлғаларға – 25 АЕК мөлшерінде, шағын кәсіпкерлік субъектілеріне және коммерциялық емес ұйымдарға – 35 АЕК мөлшерінде, орта кәсіпкерлік субъектілеріне-50 АЕК мөлшерінде, ірі кәсіпкерлік субъектілеріне-70 АЕК мөлшерінде айыппұл салуға әкеп соғады.

81-бап 1 б.: медицина қызметкерінің еңбекке уақытша жарамсыздық туралы парақты немесе анықтаманы беру қағидаларын бұзуы ескерту жасауға немесе жеке тұлғаларға **- 5 АЕК мөлшерінде**, лауазымды адамдарға 10 АЕК мөлшерінде айыппұл салуға әкеп соғады.

82-бап: медицина қызметкерінің Қазақстан Республикасының заңнамасында белгіленген дәрілік заттарды өткізу қағидаларын және рецептер жазып беру жөніндегі талаптарды бұзуы жеке тұлғаларға - **5 АЕК мөлшерінде**, лауазымды адамдарға 10 АЕК мөлшерінде айыппұл салуға әкеп соғады (1 б.).

Әкімшілік жаза қолданылғаннан кейін бір жыл ішінде қайталап жасалған дәл сол іс-әрекет Денсаулық сақтау саласындағы маман **сертификатынан айыра отырып не онсыз жеке тұлғаларға - 10 АЕК мөлшерінде**, лауазымды адамдарға 20 АЕК мөлшерінде айыппұл салуға әкеп соғады (2-б.).

Медицина және фармацевтика қызметкерлерінің заңды қызметін қорғау мақсатында Әкімшілік құқық бұзушылық туралы Кодекске 2020 жылы мынадай редакциядағы жаңа 80-1-бап енгізілді:

Медицина және (немесе) фармацевтика қызметкерлерінің кәсіптік қызметін жүзеге асыруға кедергі келтіру, сол сияқты олардың кәсіптік қызметіне:

1) қылмыстық жауаптылыққа алып келмейтін заңсыз әрекеттер жасауды талап етуден;

2) Қазақстан Республикасының заңдарында көзделген жағдайларды қоспағанда, медицина және (немесе) фармацевтика қызметкерлерін өздерінің кәсіптік міндеттерімен байланысты емес жұмыс түрлеріне тартудан;

3) медицина және (немесе) фармацевтика қызметкерлерінен Қазақстан Республикасының заңнамасында көзделмеген есептілікті не ақпаратты талап етіп алдырудан;

4) медицина және (немесе) фармацевтика қызметкерлеріне тауарларды (жұмыстарды) және көрсетілетін қызметтерді сатып алу бойынша Қазақстан

Республикасының заңнамасында көзделмеген міндеттерді жүктеуден көрінген **заңсыз араласу - жеке тұлғаларға - отыз, лауазымды адамдарға - елу, заңды тұлғаларға бір жүз айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға алып келеді**.

2. Медицина және (немесе) фармацевтика қызметкерлеріне өздерінің лауазымдық міндеттерін орындауы кезінде былапыт сөйлеуден, әбес қылықтар (белгілер) мен заттар көрсетуден, оның ішінде бұқаралық ақпарат құралдарын немесе телекоммуникация желілерін пайдалану арқылы, лайықсыз мінез-құлықтан, мазақ қылудан көрінген **құрметтемеушілік таныту - жеке тұлғаларға отыз айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға не он тәулікке дейінгі мерзімге әкімшілік қамаққа алуға алып келеді**.

3. Осы баптың бірінші бөлігінде көзделген, әкімшілік жаза қолданылғаннан кейін бір жыл ішінде қайталап жасалған әрекеттер - **жеке тұлғаларға - елу**, лауазымды адамдарға - жетпіс, заңды тұлғаларға бір жүз елу айлық есептік көрсеткіш мөлшерінде айыппұл салуға алып келеді.

4. Осы баптың екінші бөлігінде көзделген, әкімшілік жаза қолданылғаннан кейін бір жыл ішінде қайталап жасалған әрекеттер - **он бес тәулікке дейінгі мерзімге әкімшілік қамаққа алуға** алып келеді.

МҰНЫ ӘРБІРІ БІЛУІ КЕРЕК

№ 1 ЕРЕЖЕ

БІЗДІҢ АДВОКАТ КЕЛГЕНГЕ ДЕЙІН ЕШҚАНДАЙ ЖАҒДАЙДА ҚҰҚЫҚ ҚОРҒАУ ОРГАНДАРЫНЫҢ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІМЕН СӨЙЛЕСПЕҢІЗ! Бұл әлемнің кез-келген жерінде кез-келген адам білуі керек ең маңызды және негізгі ереже.

№ 2 ЕРЕЖЕ

СІЗДІ ҰСТАУ НЕМЕСЕ КУӘ РЕТІНДЕ ТАРТУ КЕЗІНДЕ ҚҰҚЫҚ ҚОРҒАУ ОРГАНДАРЫНЫҢ ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРІНЕ ТҮСІНДІРУГЕ НЕМЕСЕ ОЛАРМЕН КЕЛІСУГЕ ЕШҚАШАН ТЫРЫСПАҢЫЗ!

№ 3 ЕРЕЖЕ

СІЗДІҢ КЕЗ-КЕЛГЕН СӨЗІҢІЗ СІЗГЕ ҚАРСЫ БОЛУЫ МҮМКІН. КЕЗ КЕЛГЕН!!! Сіз айтқан бірде-бір сөз ешқашан сіздің пайдаңызға қолданылмайды, бірақ әрқашан сізге қарсы қолданылады.

№ 4 ЕРЕЖЕ

Өзіңіздің заңды құқықтарыңызды ҰМЫТПАҢЫЗ, атап айтқанда: «қорғаушыны шақыру құқығын», «үнсіздік сақтау құқығы мен айтылғандарыңыздың сотта қарсы қолданылу мүмкіндігін» және «кінәсіздік презумпциясын».

Қазақстан Республикасының әрбір азаматы өзіне, жұбайына (зайыбына) және жақын туыстарына (ата-аналар (ата-ана), балалары, бала асырап алушылары, асырап алынған балалары, ата-анасы бір және ата-анасы бөлек аға-інілері мен апа-сіңлілері, атасы, әжесі, немерелері) ҚАРСЫ АЙҒАҚТАР БЕРМЕУГЕ КОНСТИТУЦИЯЛЫҚ ҚҰҚЫҒЫ БАР. Діни қызметшілер өздеріне сеніп сырын ашқандарға қарсы куәлік беруге міндетті емес (ҚР Конституциясының 77-б).

Денсаулық сақтау субъектілерінің барлық жұмыскерлерін әрі «AQNÌET» Кәсіподағы мүшесі болып табылатын кез келген тұлғаны құқық қорғау, сот органдары, мемлекеттік билік, жергілікті өзін-өзі басқару органдарының қызметкерлері алдында, жұмыс берушілермен және басқа да заңды және жеке тұлғалармен қарым-қатынастарда құқықтарын қорғау және мүдделерін білдіру үшін «AQNÌET» Кәсіподағының төмендегі контактілеріне ЖҮГІНУГЕ ШАҚЫРАДЫ:

«ЖЕДЕЛ ЖЕЛІ» БОЙЫНША»:
Тел.: +7 (7172) 49-77-81;
моб.:+ 7 701 199 14 14 (WhatsApp)
сайт: https://zdravunion.kz
электрондық пошта: medadvocataqniet@zdravunion.kz

БІЗДІҢ КӘСІПОДАҚҚА КІРУ ҮШІН НЕМЕСЕ БАСТАУЫШ КӘСІПОДАҚ ҰЙЫМЫН ҚҰРУ ҮШІН БІЗБЕН ХАБАРЛАСЫҢЫЗ

БІЗДІҢ БАЙЛАНЫСТАРЫМЫЗ:

РЕСПУБЛИКАНСКАЯ АКЦИЯ «МЕДИЦИНСКИЙ АДВОКАТ» ПРОФСОЮЗА «AQNÌET»

В Казахстане ежегодно заводятся порядка **600-800 дел по статьям 317-323 Уголовного кодекса Республики Казахстан**. Однако, не по всем правонарушениям возбуждаются уголовные дела. Как правило, уголовные дела возбуждаются, но во время следствия закрываются за их недоказанностью.

С 2016 по 2019 годы в суды по статье 317 УК РК поступило **39 уголовных дел**. Из указанных дел, 35 рассмотрено с вынесением приговоров в отношении 55 лиц. Рассмотренные судами уголовные дела по составам преступлений: ст. 317 часть 1 - 3 дела/3 медицинского работника; ст. 317 часть 2 - 5 дел/7 медицинских работников; ст. 317 часть 3 - 21 дело/34 медицинских работников. **В 2020 году 6 медицинских работников** совершили уголовные правонарушения по статье 317 УК РК.

Ежегодно возбуждаются порядка **300 дел по статье 80 Кодекса об административных правонарушениях РК**. Согласно данным Комитета медицинского и фармацевтического контроля Министерства здравоохранения Республики Казахстан по итогам 2017 года поступило более 3000 обращений, из которых около 50 % с жалобой на качество медицинской помощи. В результате рассмотрения обращений составлено 430 административных протоколов, к административной ответственности привлечены 299 физических лиц, 87 должностных и 23 юридических лиц. В пользу пациентов выплачено свыше 8,8 миллиона тенге. В 2020 году в отношении 37 медицинских работников возбуждено административное дело по статьям 80, 81 и 82 Кодекса об административных правонарушениях РК.

Административные и уголовные процессы все чаще завершаются в пользу пациентов, выплатой медицинскими организациями либо медицинским работником значительных материальных компенсаций. Учитывая нынешний уровень заработной платы медработник не в состоянии финансово возместить ущерб пациенту, что ещё больше усугубляет ситуацию.

Казахстанский отраслевой профсоюз работников здравоохранения «AQNÌET» (далее - Профсоюз «AQNÌET») предлагает **комплексный подход** к решению данного вопроса, а именно: создание достойного условия труда с повышением статуса и имиджа медицинского и фармацевтического работника на уровне законодательного акта; обеспечение высокой заработной платы; декриминализация уголовных правонарушений в сфере здравоохранения; внедрение системы страхования профессиональной ответственности медицинских работников; внедрение института наставничества; юридическая и финансовая защита медицинских работников, повышение правовой грамотности с проведением обучающих семинаров, в том числе коммуникативным навыкам.

В целях обеспечения полной правовой защиты медицинских и фармацевтических работников Профсоюз «AQNÌET» взаимодействует с профессиональными адвокатами и квалификационными юристами, объединениями, ассоциациями и союзами юристов.

В этой связи Профсоюз «AQNÌET», в рамках Республиканской акции «Медицинский адвокат», при сталкивании с проблемами уголовного, административного, гражданского, трудового и иного характера рекомендует НЕЗАМЕДЛИТЕЛЬНО ОБРАТИТЬСЯ В ПРОФСОЮЗ «AQNÌET» («горячая линия»: +7 (7172) 49-77-81; + 7 701 199 14 14) за защитой прав и представления интересов перед сотрудниками правоохранительных, судебных органов, органов государственной власти, местного самоуправления, в отношениях с работодателями и иными юридическими и физическими лицами.

К сожалению, при уголовном или административном преследовании работники здравоохранения зачастую остаются один на один со следствием. Для ЭФФЕКТИВНОЙ ЗАЩИТЫ от подобного преследования в соответствии со статьями 78, 208, 209, 210, 211, 212 Уголовно-процессуального кодекса РК (УПК РК), и исходя из содержания иных открытых информационно-правовых источников, Профсоюз «AQNÌET» составил настоящую ПАМЯТКУ ДЛЯ РАБОТНИКОВ СИСТЕМЫ ЗДРАВООХРАНЕНИЯ, которых вызывают на допрос в правоохранительные органы в качестве СВИДЕТЕЛЯ, ПОДОЗРЕВАЕМОГО, ОБВИНЯЕМОГО. На первый взгляд, довольно это простое следственное действие, но, бывает, что лица, осуществляющие досудебное расследование, допускают существенные нарушения прав физических лиц при его проведении. Согласно УПК РК допрос вправе проводить лица, осуществляющие досудебное расследование - *следователь, дознаватель, следственная, следственно-оперативная группа, прокурор* (ст. 60, 63, 194, 58 УПК).

I. ПРАВА СВИДЕТЕЛЯ НА ДОПРОСЕ

УПК РК, ст. 60. «Следователь», **ст. 194**. «Производство досудебного расследования следственной, следственно-оперативной группой»

Вы должны знать, что проводить допрос вправе только следователь, осуществляющий предварительное следствие или являющийся членом следственной группы. Никакие иные лица не вправе проводить допросы.

Ваши права. Если допрос проводится ненадлежащим следователем или лицом, не являющимся следователем, свидетель вправе не давать показания вообще либо обжаловать такой допрос.

Часто встречаемые нарушения. Зачастую на практике, следователи ввиду загруженности поручают провести допрос оперативным сотрудникам, не являющимися следователями, тогда как только следователь вправе проводить допрос.

УПК РК, **ст. 78 ч. 1**. В качестве свидетеля для дачи показаний может быть вызвано и допрошено любое лицо, которому могут быть известны какие-либо обстоятельства, имеющие значение для дела.

Вы должны знать, что лицо, осуществляющее предварительное следствие обязано вызвать в качестве свидетелей только тех лиц, которым могут быть известны обстоятельства, имеющие значение для дела.

Ваши права. Если лицу, вызванному в качестве свидетеля, не известны обстоятельства, имеющие значение для дела, то он и не является свидетелем, и он вправе заявить об этом следователю.

Часто встречаемые нарушения. Следователи часто вызывают в качестве свидетелей лиц, которым ничего не известно об обстоятельствах, имеющие значение для дела. Это связано с тем, что следователи не анализируют материалы уголовного дела.

УПК РК, ст. 78 ч. 3. Свидетель вправе отказаться от дачи показаний, которые могут повлечь для него самого, его супруга (супруги) или близких родственников преследование за совершение уголовно наказуемого деяния или административного правонарушения.

УПК РК, ст. 214 ч. 1, 214-1 ч. 1. Перед допросом следователь обязан разъяснить, что свидетель вправе отказаться от дачи показаний, уличающих в совершении преступления его самого, супруга, близких родственников.

Вы должны знать, что лицо, осуществляющее досудебное расследование, перед допросом обязано разъяснить свидетелю право отказаться от дачи показаний.

Ваши права. Свидетель вправе отказаться от показаний, указанных в ст. 78 и 214, 214-1. Надо признать, что довольно часто следователи нарушают эту норму.

УПК РК, ст. 78 ч. 3. Свидетель вправе давать показания в присутствии своего адвоката.

Вы должны знать, что лицо, осуществляющее досудебное расследование, обязано допустить к участию в допросе адвоката.

Ваши права. Свидетель вправе пригласить адвоката и просить следователя перенести время допроса, для обеспечения участия адвоката. Неявка адвоката ко времени, установленному лицом, осуществляющим досудебное расследование, не препятствует проведению допроса свидетеля.

Часто встречаемые нарушения. Следователи иногда предлагают свидетелям не привлекать адвокатов, мотивируя это тем, что адвокаты нужны только обвиняемым. Такая позиция следователей вызвана нежеланием участия адвокатов в допросах.

УПК РК, ст. 78 пп. 2) ч. 4. Свидетель обязан правдиво сообщить все известное по делу и ответить на поставленные вопросы.

Вы должны знать, что лицо, осуществляющее досудебное расследование, вправе задавать только вопросы, имеющие значение для дела.

Ваши права. Свидетель вправе не давать показания, не имеющие значение для дела.

Часто встречаемые нарушения. Следователи часто задают вопросы, не имеющие значение для дела. Это вызвано, во-первых, незнанием следователем обстоятельств дела. Во-вторых, желанием следователя получить дополнительную информацию, не связанную с делом.

УПК РК, ст. 208. Свидетель вызывается на допрос повесткой, которая вручается под расписку либо передается с помощью иных средств связи.

Вы должны знать, что лицо, осуществляющее досудебное расследование, обязано оформить письменную повестку.

Ваши права. Без письменной повестки свидетель имеет право не являться на допрос.

Часто встречаемые нарушения. Следователи истолковывают слова «иных средств связи» неверно, и вызывают свидетелей посредством телефонных звонков или SMS сообщений. Данные способы незаконны, так как не предусмотрены законом. Также

нельзя определить - вызывает ли свидетеля именно следователь, а не какой-нибудь шутник. Кроме того, нельзя доказать сам факт такого вызова. Нельзя «отпроситься с работы», ссылаясь на такой звонок или СМС. Ведь могут вызвать и в другой город, и что же будет, если свидетель приедет в другой город, а ему сообщат, что его никто не вызывал.

УПК РК, ст. 209 ч. 3. Допрос не может продолжаться непрерывно более 4-х часов. Продолжение допроса допускается после перерыва не менее чем на 1 час для отдыха и принятия пищи, причем общая длительность допроса в течение дня не должна превышать 8 часов.

УПК РК, ст. 209 ч. 3-1. Непрерывный допрос не должен превышать 3-х часов, а общая продолжительность допроса – пяти часов: 1) беременной женщины либо женщины, имеющей на иждивении малолетнего ребенка; 2) женщины в возрасте 58 и свыше лет; 3) мужчины в возрасте 63 и свыше лет.

Вы должны знать, что лицо, осуществляющее досудебное расследование, обязано в ходе нахождения свидетеля в своем кабинете проводить допрос и не покидать помещение на длительное время.

Ваши права. Если следователь покинул помещение на длительное время и свидетель просто находился в помещение, то свидетель вправе указать в протоколе допроса время.

Часто встречаемые нарушения. Часто следователи покидают кабинеты, и свидетель просто сидит на стуле и ожидает следователя. Причин несколько. Первая, неуважение свидетеля как личности. Вторая, этакий способ давления на свидетеля.

УПК РК, ст. 210 ч. 2. Лицу, вызванному на допрос, сообщается в качестве кого, по какому уголовному делу он будет допрошен, разъясняются права и обязанности, предусмотренные УПК, о чем делается отметка в протоколе.

Вы должны знать, что лицо, осуществляющее досудебное расследование, обязано подробно описать уголовное дело, то есть обязательно сообщить по какому факту возбуждено дело и в отношении кого возбуждено уголовное дело, если известно такое лицо.

Ваши права. Свидетель имеет право перед началом допроса задать вопрос следователю, по какому факту возбуждено дело и в отношении кого. Данный вопрос необходим для того, чтобы определить обстоятельства, имеющие значение для дела, а установить, относятся ли вопросы следователя к делу.

Часто встречаемые нарушения. Следователи часто не сообщают перед допросом свидетелю факты уголовного дела. Причиной таких незаконных действий является, во-первых, незнанием следователем норм УПК. Во-вторых, желание следователя задавать вопросы, не имеющие значение для дела.

УПК РК ст. 210 ч. 3. Допрос начинается с предложения рассказать об известных допрашиваемому лицу обстоятельствах дела. Если допрашиваемый говорит об обстоятельствах, явно не относящихся к делу, ему должно быть указано на это.

Вы должны знать, что лицо, осуществляющее досудебное расследование, обязано предложить свидетелю рассказать об известных свидетелю обстоятельствах дела.

Ваши права. Если следователь не предложил рассказать, то свидетель вправе «напомнить» ему об этой обязанности. В случае, если свидетелю ничего неизвестно об обстоятельствах дела, следователь обязан поблагодарить его за явку и закончить допрос.

Часто встречаемые нарушения. Почти никогда следователи не предлагают свидетелю рассказать об известных свидетелю обстоятельствах дела, а сразу начинают задавать вопросы. Причина один: незнание УПК. Причина два: незнание дела. Причина три: желание получить информацию, не имеющие отношение к делу.

УПК РК, ст. 210 ч. 4. По окончании свободного рассказа допрашиваемому могут быть заданы вопросы, направленные на уточнение и дополнение показаний. Задавать наводящие вопросы запрещается.

Вы должны знать, что лицо, осуществляющее досудебное расследование, имеет право задавать только вопросы, уточняющие или дополняющие свободный рассказ свидетеля.

Ваши права. В случае, если следователь задает вопросы, не уточняющие или не дополняющие свободный рассказ свидетеля, то свидетель вправе не отвечать на такие вопросы.

Часто встречаемые нарушения. Следователи почти всегда задают вопросы, не имеющие значение для дела. Причины те же, что и вышеуказанные.

УПК РК, ст. 60 и 194. Следователь или группа следователей осуществляют следственные действия. Согласно **199 ч. 3**, в протоколе указываются время его начала и окончания с точностью до минуты; должность и ФИО следователя, ФИО каждого лица, участвовавшего в следственном действии.

Вы должны знать, что только следователь, осуществляющий следствие, вправе находиться в помещении и только следователь вправе проводить допрос.

Ваши права. В случае, если вопросы задаются иными лицами, кроме следователя, то свидетель имеет право требовать занесения в протокол допроса ФИО этих лиц и их вопросы. Такое требование свидетель может написать собственноручно в протоколе допроса.

Часто встречаемые нарушения. Иногда в ходе допроса иные лица, кроме следователя, входят в помещение, задают вопросы, иногда и оказывают давление на свидетеля.

УПК РК, ст. 199 ч. 3. В протоколе излагаются процессуальные действия в том порядке, в каком они имели место, выявленные при их производстве существенные для дела обстоятельства, а также заявления лиц, участвовавших в производстве следственного действия.

УПК РК, ст. 212. «Протокол допроса».

Вы должны знать, что лицо, осуществляющее досудебное расследование, обязано все сказанные им слова в ходе допроса отразить в протоколе допроса.

Ваши права. Свидетель имеет право просить следователя отразить в протоколе все слова следователя, сказанные в ходе допроса. Если следователь откажет в такой просьбе, то свидетель может собственноручно написать все слова следователя в протоколе допроса.

Часто встречаемые нарушения. Иногда следователи оказывают устное давление на свидетелей, и в этих случаях, просьба свидетелей об отражении таких устных давлений всегда пресекает такие действия следователей.

НАШИ КОНТАКТЫ:
«ГОРЯЧАЯ ЛИНИЯ»: **+7 (7172) 49-77-81**
КООРДИНАТОР ПРОЕКТА**: + 7 701 199 14 14**
САЙТ: **https://zdravunion.kz**
E-MAIL: **medadvocataqniet@zdravunion.kz**

II. ПРАВА ПОДОЗРЕВАЕМОГО НА ДОПРОСЕ (регламентируются ст. 68 УПК РК)

Права подозреваемого при проведении допроса регламентируются ст. 68 УПК РК, в соответствии с которой подозреваемый вправе:

- получить от лица, осуществившего задержание, немедленное разъяснение принадлежащих ему прав;
- знать, в чем он подозревается;
- пригласить защитника;
- иметь свидание с избранным или назначенным защитником наедине и конфиденциально до начала допроса;
- давать объяснения и показания только в присутствии защитника, за исключением случае отказа подозреваемого от него;
- получить копии постановления о возбуждении против него уголовного дела, протокола задержания и постановления о применении меры пресечения;
- отказаться от дачи объяснений и показаний;
- представлять доказательства;
- заявлять ходатайства, в том числе о принятии мер безопасности и отводы;
- давать показания и объяснения на родном языке или языке, которым владеет;
- пользоваться бесплатной помощью переводчика;
- участвовать с разрешения следователя или дознавателя в следственных действиях, проводимых по его ходатайству или ходатайству защитника либо законного представителя;
- знакомиться с протоколами следственных действий, произведенных с его участием, и подавать замечания на протоколы;
- приносить жалобы на действия (бездействие) и решения следователя, дознавателя, прокурора и суда;
- защищать свои права и законные интересы иными способами, не противоречащими закону.

Допрос может проводиться следователем в своем рабочем кабинете или по месту нахождения допрашиваемого. В случае необходимости провести допрос в помещении следственного органа допрашиваемый предварительно вызывается на допрос повесткой. Повестка вручается лицу, вызываемому на допрос, под расписку либо передается с помощью средств связи. Также, повестка может быть вручена совершеннолетнему члену семьи допрашиваемого, соседям либо передается администрации по месту его работы или учебы, которые обязаны передать повестку лицу, вызываемому на допрос.

Необходимо помнить, что в случае неявки без уважительных причин лицо, вызываемое на допрос, может быть подвергнуто приводу (принудительное доставление лица к следователю). Также это может послужить основанием для изменения меры пресечения. Поэтому рекомендуем заранее уведомить следователя о причинах неявки и по возможности направить следователю заказным письмом или по факсу оправдательные документы, например, больничный лист.

Подозреваемым является лицо *(УПК РК ст. 64):*

1) в отношении которого вынесено постановление о признании в качестве подозреваемого, согласованное с прокурором;

2) задержанное в порядке статьи 131 УПК РК;

3) в отношении которого вынесено постановление о квалификации деяния подозреваемого прокурором либо лицом, осуществляющим досудебное расследование, согласованное с прокурором;

4) допрошенное в связи с наличием подозрения в совершении уголовного проступка.

2. Орган уголовного преследования в момент задержания незамедлительно до начала производства любых следственных действий с участием подозреваемого обязан разъяснить подозреваемому его права, предусмотренные УПК РК, о чем делается отметка в протоколе задержания, протоколе допроса подозреваемого и постановлениях о признании лица подозреваемым и квалификации деяния подозреваемого.

3. В случае задержания подозреваемого он должен быть допрошен не позднее 24 часов с момента составления протокола задержания при обеспечении права на свидание наедине и конфиденциально до первого допроса с избранным им или назначенным защитником. Задержанный подозреваемый вправе немедленно сообщить по телефону или иным способом по месту своего жительства или работы о своем задержании и месте содержания.

При наличии оснований полагать, что сообщение о задержании может воспрепятствовать досудебному расследованию, должностное лицо органа уголовного преследования, осуществляющее задержание, может произвести уведомление совершеннолетних членов семьи, близких родственников задержанного самостоятельно. Такое уведомление должно быть произведено безотлагательно. О факте такого сообщения делается отметка в протоколе задержания, где указываются время и способ сообщения о задержании.

4. В случае уклонения подозреваемого от явки в орган уголовного преследования он должен быть допрошен по существу подозрения незамедлительно после его привода, а в остальных случаях – не позднее окончания досудебного расследования с соблюдением права на свидание наедине с защитником.

5. Подозреваемый должен быть допрошен по поводу имеющегося против него подозрения, а равно об иных известных ему обстоятельствах, имеющих значение по делу, и доказательствах.

6. Если подозреваемый не воспользовался своим правом отказаться от дачи показаний до начала первого допроса, он должен быть предупрежден о том, что его показания могут быть использованы в качестве доказательств в уголовном процессе, в том числе и при его последующем отказе от этих показаний.

7. Найдя подозрение необоснованным, орган досудебного расследования обязан незамедлительно принять меры к отмене примененных в отношении него мер процессуального принуждения в порядке, установленном настоящим Кодексом.

8. Лицо перестает пребывать в положении подозреваемого с момента приобретения статуса обвиняемого или прекращения в отношении его досудебного расследования.

Подозреваемый вправе *(УПК РК ст. 64, п. 9):*

1) получить от лица, осуществившего задержание, разъяснение принадлежащих ему прав;

2) знать, в чем он подозревается;

3) самостоятельно или через своих родственников или доверенных лиц пригласить защитника. В случае, если защитник не приглашен подозреваемым, его родственниками или доверенными лицами, орган уголовного преследования обязан обеспечить его участие в порядке, предусмотренном частью третьей статьи 67 УПК РК;

4) пользоваться правами гражданского ответчика в случае признания его таковым в связи с предъявлением по делу гражданского иска;

5) иметь свидание с избранным или назначенным защитником наедине и конфиденциально, в том числе до начала допроса;

6) давать показания только в присутствии защитника, за исключением случаев отказа от него;

7) получить копии постановлений о признании подозреваемым, гражданским ответчиком, квалификации деяния, протокола задержания, ходатайства и постановления об избрании и продлении срока меры пресечения, постановления о прекращении уголовного дела;

8) отказаться от дачи показаний;

9) получить от лица, осуществляющего досудебное расследование, разъяснение о порядке и условиях применения меры пресечения в виде залога и других мер, не связанных с содержанием под стражей;

10) представлять доказательства;

11) заявлять ходатайства, в том числе о принятии мер безопасности, и отводы;

12) давать показания на родном языке или языке, которым владеет;

13) пользоваться бесплатной помощью переводчика;

13-1) обратиться в службу пробации для проведения в отношении него досудебной пробации;

14) участвовать с разрешения органа уголовного преследования в следственных действиях, проводимых по его ходатайству или ходатайству защитника либо законного представителя;

15) примириться с потерпевшим в случаях, предусмотренных законом, в том числе в порядке медиации;

16) на любой стадии расследования заявить ходатайство прокурору либо выразить ему согласие о заключении процессуального соглашения с изложением своих предложений о виде и мере наказания и заключить процессуальное соглашение;

16-1) заявить ходатайство о применении приказного производства по делу об уголовном проступке или о преступлении небольшой тяжести;

17) знакомиться с протоколами следственных действий, произведенных с его участием, и подавать замечания на протоколы;

18) приносить жалобы на действия (бездействие) и решения следователя, дознавателя, прокурора и суда;

19) защищать свои права и законные интересы иными способами, не противоречащими закону;

20) при назначении и производстве экспертизы, а также предъявлении ему заключения эксперта осуществлять действия, предусмотренные статьями 274, 286 настоящего Кодекса;

21) в порядке, установленном УПК РК, знакомиться по окончании расследования с материалами дела и выписывать из него любые сведения, а также снимать копии с использованием научно-технических средств, за исключением сведений, составляющих государственные секреты или иную охраняемую законом тайну;

22) возражать против прекращения уголовного преследования;

23) безотлагательно уведомляться органом, ведущим уголовный процесс, о принятии процессуальных решений, затрагивающих его права и законные интересы, за исключением вопросов, касающихся негласных следственных действий, а также получить их копии;

24) ходатайствовать о дополнительном допросе показывающего против него свидетеля, вызове и допросе в качестве свидетелей указанных им лиц на очную ставку с ними.

Наличие у подозреваемого защитника или законного представителя не может служить основанием для устранения или ограничения какого-либо права подозреваемого.

Также рекомендуем прочесть «**Права свидетеля на допросе»** (см. выше)

III. ПРАВА ОБВИНЯЕМОГО НА ДОПРОСЕ (регламентируются ст. 65 УПК РК)

Обвиняемым признается лицо, в отношении которого:

1) прокурором утвержден обвинительный акт, утверждено постановление о применении приказного производства;

2) прокурором утвержден протокол об уголовном проступке и принято решение о направлении уголовного дела в суд по соответствующей статье (статьям) уголовного закона;

3) досудебное расследование окончено заключением процессуального соглашения в порядке, предусмотренном частью четвертой статьи 617 УПК РК;

Обвиняемый вправе пользоваться правами, предусмотренными частью 9 статьи 64 УПК РК (см. выше), а также:

1) знать, в чем он обвиняется;

2) получить копию утвержденного прокурором обвинительного акта, протокола об уголовном проступке;

3) защищать свои права и законные интересы средствами и способами, не противоречащими закону, и иметь достаточное время и возможность для подготовки к защите;

4) пользоваться правами гражданского ответчика в случае признания его таковым в связи с предъявлением по делу гражданского иска;

5) на любой стадии расследования заявить ходатайство или выразить согласие о заключении процессуального соглашения и заключить процессуальное соглашение, получить копию процессуального соглашения;

6) в предусмотренных УК РК случаях заявить ходатайство о рассмотрении уголовного дела судом с участием присяжных заседателей.

Также рекомендуем прочесть «**Права свидетеля на допросе»** (см. выше)

IV. ПРАВА ПОДСУДИМОГО, ОСУЖДЕННОГО, ОПРАВДАННОГО (регламентируются ст. 65 УПК РК)

Обвиняемый, в отношении которого назначено судебное разбирательство, а по делам частного обвинения – в отношении которого жалоба принята судом к своему производству, именуется подсудимым.

Подсудимый, в отношении которого вынесен обвинительный приговор, именуется осужденным.

Подсудимый, в отношении которого вынесен оправдательный приговор, именуется оправданным.

Подсудимый имеет право:

1) участвовать в судебном разбирательстве дела в суде первой и апелляционной инстанций;

2) пользоваться всеми правами стороны защиты, а также правом на последнее слово;

3) на любой стадии судебного разбирательства заявить ходатайство или выразить согласие о заключении процессуального соглашения и заключить процессуальное соглашение;

4) отказаться от заключенного процессуального соглашения до момента удаления суда в совещательную комнату для принятия решения;

5) требовать гласного судебного разбирательства;

6) возражать против прекращения дела.

Осужденный или оправданный имеют право:

1) знакомиться с протоколом судебного заседания и подавать на него замечания;

2) обжаловать приговор, постановления суда, постановления судьи и получать копии обжалуемых решений;

3) знать о принесенных по делу жалобах, ходатайствах прокурора и протестах, подавать на них возражения;

4) участвовать в судебном рассмотрении принесенных жалоб, ходатайств прокурора и протестов;

5) заявить ходатайство или выразить согласие о заключении процессуального соглашения о сотрудничестве и заключить процессуальное соглашение.

Наличие у обвиняемого защитника или законного представителя не может служить основанием для устранения или ограничения какого-либо права обвиняемого.

Также рекомендуем прочесть «**Права свидетеля на допросе»** (см. выше)

Нормы Кодекса РК «Об административных правонарушениях» в области здравоохранения (ст. 80, 80-1, 81, 82)

Статья 80 ч. 1: грубые нарушения стандартов организации оказания медицинской помощи, правил оказания медицинской помощи, если эти действия не содержат признаков уголовно наказуемого деяния, **влекут штраф на физических лиц в размере 10 месячных расчетных показателей (МРП)**, на должностных лиц – в размере 25 МРП, на субъектов малого предпринимательства и некоммерческие организации – в размере 35 МРП, на субъектов среднего предпринимательства – в размере 50 МРП, на субъектов крупного предпринимательства – в размере 70 МРП.

Статья 81 ч. 1: нарушение медицинским работником правил выдачи листа или справки о временной нетрудоспособности влечет предупреждение или штраф на физических лиц в размере **5 МРП**, на должностных лиц – в размере 10 МРП.

Статья 82: нарушение медицинским работником правил реализации лекарственных средств и требований по выписыванию рецептов, установленных законодательством РК, влечет **штраф на физических лиц в размере 5 МРП**, на должностных лиц – в размере 10 МРП (ч. 1).

То же деяние, совершенное повторно в течение года после наложения административного взыскания, влечет **штраф на физических лиц в размере 10 МРП с лишением сертификата специалиста в области здравоохранения** либо без такового, на должностных лиц – в размере 20 МРП (ч. 2).

В целях защиты законной деятельности медицинских и фармацевтических работников в Кодекс об административных правонарушениях в 2020 году введена новая статья 80-1 следующей редакции:

1. Воспрепятствование осуществлению профессиональной деятельности медицинских и (или) фармацевтических работников, а равно незаконное вмешательство в их профессиональную деятельность, выразившиеся в:

1) требовании совершения незаконных действий, не влекущих за собой уголовную ответственность;

2) привлечении медицинских и (или) фармацевтических работников к видам работ, не связанных с их профессиональными обязанностями, за исключением случаев, предусмотренных законами Республики Казахстан;

3) истребовании от медицинских и (или) фармацевтических работников отчетности либо информации, не предусмотренной законодательством Республики Казахстан;

4) возложении на медицинских и (или) фармацевтических работников обязанности по приобретению товаров (работ) и услуг, не предусмотренных законодательством Республики Казахстан, –

влекут штраф на физических лиц в размере 30 МРП, на должностных лиц – в размере 50 МРП, на юридических лиц – в размере 100 МРП.

2. Проявление неуважения к медицинским и/или фармацевтическим работникам при исполнении ими своих должностных обязанностей, выраженное в нецензурной брани, демонстрации неприличных жестов (знаков) и предметов, в том числе с использованием средств массовой информации или сетей телекоммуникаций, непристойном поведении, оскорбительном приставании, – влечет **штраф на физических лиц в размере 30 МРП** либо административный арест на срок до 10 суток.

3. Действия, совершенные повторно в течение года после наложения административного взыскания, – **влекут штраф на физических лиц в размере 50 МРП**, на должностных лиц – в размере 70 МРП, на юридических лиц – в размере 150 МРП.

4. Действия, совершенные повторно в течении года после наложения административного взыскания, – влекут **административный арест на срок до 15 суток**.

ЭТО ДОЛЖЕН ЗНАТЬ КАЖДЫЙ

Правило № 1

ДО ПРИХОДА НАШЕГО АДВОКАТА НИ В КОЕМ СЛУЧАЕ НЕ РАЗГОВАРИВАЙТЕ С СОТРУДНИКАМИ ПРАВООХРАНИТЕЛЬНЫХ ОРГАНОВ! Это самое главное и основное правило, которое каждый человек должен знать, находясь в любой точке мира.

Правило № 2

ПРИ ЗАДЕРЖАНИИ ИЛИ ПРИВЛЕЧЕНИИ ВАС В КАЧЕСТВЕ СВИДЕТЕЛЯ НИКОГДА НЕ ПЫТАЙТЕСЬ ОБЪЯСНИТЬ ИЛИ ДОГОВОРИТЬСЯ С СОТРУДНИКАМИ ПРАВООХРАНИТЕЛЬНЫХ ОРГАНОВ!

Правило № 3

ЛЮБОЕ ВАШЕ СЛОВО МОЖЕТ БЫТЬ ОБРАЩЕНО ПРОТИВ ВАС. ЛЮБОЕ**!!!**
Ни одно слово, сказанное Вами, никогда не будет применено в Вашу пользу, а ВСЕГДА БУДЕТ ИСПОЛЬЗОВАНО ПРОТИВ ВАС.

Правило № 4

НЕ ЗАБЫВАТЬ свои законные права, а именно: «право на приглашение защитника», «право хранить молчание и то, что сказанное им может быть использовано против него в суде», и «презумпцию невиновности».

Каждый гражданин РК имеет конституционное право НЕ ДАВАТЬ ПОКАЗАНИЯ ПРОТИВ САМОГО СЕБЯ, СУПРУГА (СУПРУГИ) И БЛИЗКИХ РОДСТВЕННИКОВ (родители (родитель), дети, усыновители (удочерители), усыновленные (удочеренные), полнородные и неполнородные братья и сестры, дедушка, бабушка, внуки). Священнослужители не обязаны свидетельствовать против доверившихся им на исповеди (пп. 7) п. 3 ст. 77 Конституции РК).

Профсоюз «AQNÌET» призывает всех работников субъектов здравоохранения, являющихся членами нашего Профсоюза, ОБРАТИТЬСЯ за защитой прав и представления интересов перед сотрудниками правоохранительных, судебных органов, органов государственной власти, местного самоуправления, в отношениях с работодателями и иными юридическими и физическими лицами**,** ПО «ГОРЯЧЕЙ ЛИНИИ»:

тел.: +7 (7172) 49-77-81;
моб.:+ 7 701 199 14 14
сайт: https://zdravunion.kz
e-mail: medadvocataqniet@zdravunion.kz

ДЛЯ ВСТУПЛЕНИЯ В НАШ ПРОФСОЮЗ ЛИБО СОЗДАНИЯ ПЕРВИЧНОЙ ПРОФСОЮЗНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ ОБРАЩАЙТЕСЬ

НАШИ КОНТАКТЫ:

ЖАЗБАЛАР ҮШІН

ДЛЯ ЗАМЕТОК

ЖАЗБАЛАР ҮШІН

ДЛЯ ЗАМЕТОК